

ZIBEŅU SAGŠA

Senos laikos, bet varbūt ne pārāk senos, Daugmalē dzīvoja puisēns, vārdā Antis. Tāpat kā visi bērni, viņš draiskojās ar vienaudžiem un skrēja uz upi peldēties.

Kādu dienu Anti sūtīja palūkot, vai krasta zemzari nav iemeties bišu spiets. Nonācis pie ozola, zēns ieraudzīja tajā vēdināmiem spīguļainu sagšu. No pazares iztecēja ķirzacīņa ar zelta nadziņiem.

– Šis apmetnis austs no zibeņu pavedieniem, – ķirzaka sacīja smalkā, tikko sadzirdamā balstiņā. – Kas

No pazares iztecēja ķirzacīņa ar zelta nadziņiem

*– Paveikšu to, ko neviens stiprinieks nav atļāvis,
sasiešu Daugavu mezglā!*

liks to plecos, tam šķirsies diži darbi, tikai pašam cieši jāzina savi mērķi.

– Gribu sagšu! – Antis iesaucās. – Tad kaimiņu Miks nevarēs mani pieveikt!

– Kā jociņš! – ķirzaciņa pasmēja. – Kaimiņu puikas lūko pievārēt tāpat, bez sagšas! Kad stārķis liepas ritenī izaudzina trejas nākamās paaudzes, atnāc pie manis.

To pasacijusi, nadziņiem zibot, viņa uzskrēja pa krevelaino mizu un nozuda lapotnē.

Bija jāgaida ilgi, neko līdzēt. Saule vizinājās košā pajūgā, mēness grozīja dzeltenos ragus, diena ganīja mākoņu pūkaines zilā pļavā, nakts pārstaigāja plašumus ar zvaigžņu sētuvī, un Daugava kā arvien vēla pelēkos viļņus. Tā laiks aiztecēja. Kad trešie stārķēni cēlās spārnos, Antis atskrēja pie ozola. Sagša mirdzēdama laistījās. Rāpoja lejup arī ķirzaka Zeltнадzīte.

– Dod nu solīto! – Antis uzstāja.

– Saki, zēn, vai izdomāji diženu darāmo?

– Ar Miku vairāk neplēšamies, esam draugos. Saķeršu lāci, iejūgšu orē...

– Cel vien gaisa pilis! – ķirzaka vīlusies noteica. – Tev vēl jāpaaugas, Anti! Atnāc, kad baraviku nokalnē ziedēs rudzu druva!

– Baraviku nokalnē? Tur tikko plēšams līdums, celmi un akmeņi no vienas vietas!

– Piepalīdzi, veiksies ātrāk! – teica ķirzaka un nozuda.

Saules kumeļi izklīda zilajā pļavā. Mēness sēja sieru un brīnījās, kā nakts sabērs tīnē tik daudz zvaigžņu. Sudrablaši meta kūleņus Daugavas krācēs. Antis palīdzēja iekopt baraviku nokalni.

Beidzot ziedēja rudzu druva. Jauneklis devās uz Daugmali. Zibeņu sagša jau margoja zemzarī. No ēnaines iztecēja Zeltnadzīte.

– Dod apmetni, kamēr nav maniem pleciem par šauru!

– Kāds uzstājīgs, – ķirzaka brīnījās.

– Paveikšu to, ko neviens stiprinieks nav atļāvis, sasiešu Daugavu mezglā!

– Kālab jāsien Daugava?

– Tādēļ... nu tāpat vien! Varbūt tiks arī labums.

– Dūšīgs esi, skaties, – Zeltnadzīte piekāpās.

Ietērpies zibeņu sagšā, Antis kāpa lejup pa avota graviņu. Pār klintīm tumši tvīka priežu sili. No tālienes nākdama, uz jūru aizvijās steidzīgā likteņupe. Vilniši mirdzēja saules staros. Antis lēnītēm brida sēkli, gudrodams, kā Daugavai pielikt roku.

Pēkšņi debeši saniknojās! Draudīgos kamolos tinās mākoņi, arī ūdeņi nomācās. Viltīgs guldza dziļums. Dobji kā tukšas mucas dunēja klintis, stenēja ozoli. Upe krākdama cilājās.

No atvara iznira vara zaļš Ūdenspūķis. Atvāzis drausmo rīkli, pūta Antim pretī niknu viesuli. Noplanda zibeņu sagša, jauneklis sastinga kā zemē iemiets – viņš nebija tik sīva pretinieka vis gaidījis.

– Ko meklē manā valstībā? – pūķis auroja, putu šļakatas kuldams.

– Siešu Daugavu mezglā! – Antis atcirta, kaut arī balss aizrāvās.

– Puteklis tāds! – krāču valdnieks kļuva zili-melnš. – Nu gan cienāšu tevi, manu Daugavu šis sies!

Pūķis pagrāba slaiku priedi, kas, vētras nopūsta no kraujas, peldēja pa straumi, un vērēja ap galvu kā tītavu. Sazin, kā puisim klātos, ja Ūdenspūķim nebijusi greiza ķetna.

– Oho-ho! Tūlīt tavs spēks būs vējā!

Nešpetnis norāva Anta zibeņu apmetni, plosīja to, svieda zibeņus pa roku galam. Klintis drebēja, atradzes kūleņoja, apkārtne ietinās lietus strūklās – ko teikt, bija varens jandāliņš!

No atvara iznira vara zaļš Ūdenspūķis. Atvāzis drausmo rīkli, pūta Antim pretī niknu viesuli

Beidzot negaiss nostāja, rimās lietus pātagas. Vēji aizvilka tumšās padebešu gubas. Ķirzakas ozolā bija iespēris zibens.

– Ak, es, muļķīte! – Zeltнадzīte žēlojās. – Nevajadzēja dot Antim sagšu, redz, kas nu iznāca!

Ja gribat siet Daugavu mezglā, ņemiet vērā, būs darīšana ar neganto Ūdenspūķi!

 Kāpēc ķirzaciņai nevajadzēja dot Antim sagšu?

 Antis sagšu nebija pelnījis, jo neplānoja darīt dzīvus un labus darbus. Viņš negribēja darīt neko lietderīgu.

